

شامخ تیرماه؛ عبور از شوک یا توقف در رکود؟

گزارش تحلیلی شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد و بخش صنعت

مرکز پژوهش و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی اصفهان

تاریخ گزارش: تیر ۱۴۰۳ | منبع: اتاق بازرگانی ایران

نمای کلان اقتصاد: کاهش شدت انقباض، نه آغاز رونق

«کاهش شدت رکود نسبت به ماه‌های گذشته، اما همچنان دور از احیای پایدار»

کل اقتصاد
۴۸.۳

- ✓ ۱۶مین ماه متوالی زیر سطح خنثی (۵۰)
- ✓ خروج موقت از افت شدید ماه‌های قبل، اما تداوم انقباض.

بخش صنعت
۴۸.۳

- ✓ ۹مین ماه متوالی زیر سطح خنثی (۵۰)
- ✓ عملکرد مشابه ماه قبل؛ توقف فعالیت‌های از دست رفته.

ماهیت تحولات تیرماه، صرفاً ازسرگیری بخشی از فعالیت‌های متوقف‌شده است، نه ورود به چرخه جدید رونق.

پارادوکس صنعت در تیرماه: تقاضا هست، توان تولید نیست!

هشدار: در صورت تداوم تقاضا، بدون رفع موانع تولید، این بهبود به محصول نهایی و رشد اقتصادی تبدیل نخواهد شد.

کالبدشکافی موانع؛ چهار گلوگاه اصلی فشار بر بنگاه‌های تولیدی

بحران مواد اولیه

- ۱۵مین ماه متوالی کاهش موجودی.
- مشکلات حاد ارزی و وارداتی.
- اختلال در تأمین نهاده‌های صنایع پایین‌دستی.

ناترازی انرژی

- قطعی مستقیم برق و کاهش ظرفیت عملیاتی.
- کمبود سوخت ژنراتورها.
- افزایش ناگهانی هزینه تمام‌شده تولید.

انقباض بازار کار

- کاهش ممتد شاخص اشتغال اقتصاد و صنعت.
- امتناع بنگاه‌ها از استخدام به دلیل نااطمینانی.
- تهدید میان‌مدت منابع بیمه‌ای.

بن‌بست صادرات

- تداوم مشکلات بانکی، حمل‌ونقل و لجستیک.
- محدودیت مسیرهای تجاری و تحولات منطقه‌ای.
- خطر جبران‌ناپذیر جایگزینی تأمین‌کنندگان رقیب در بازارهای هدف.

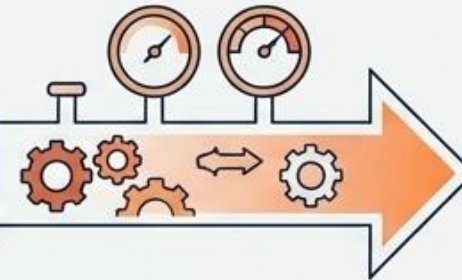
چرخه فشار مالی: حاشیه سود بنگاه‌ها در منگنه

فشار هزینه‌ها

- رشد مداوم قیمت خرید مواد اولیه.
- افزایش هزینه‌های تحمیل شده ناشی از ناترازی انرژی.

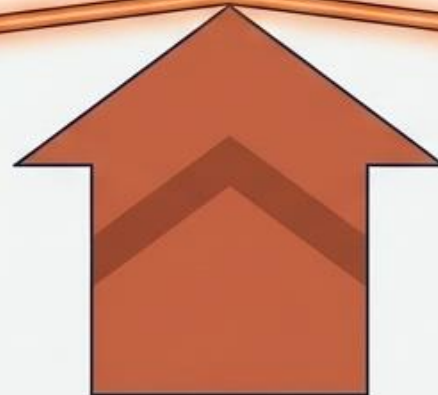

حاشیه سود بنگاه

ضعف تقاضای کلان

- کاهش قدرت خرید مصرف‌کننده نهایی.
- تورم و رکود حاکم بر بازار.
- احتیاط شدید مشتریان در تصمیم‌گیری برای خرید.

عدم امکان انتقال کامل هزینه‌ها به قیمت نهایی فروش.
افت سودآوری و تحلیل رفتن توان سرمایه‌گذاری.

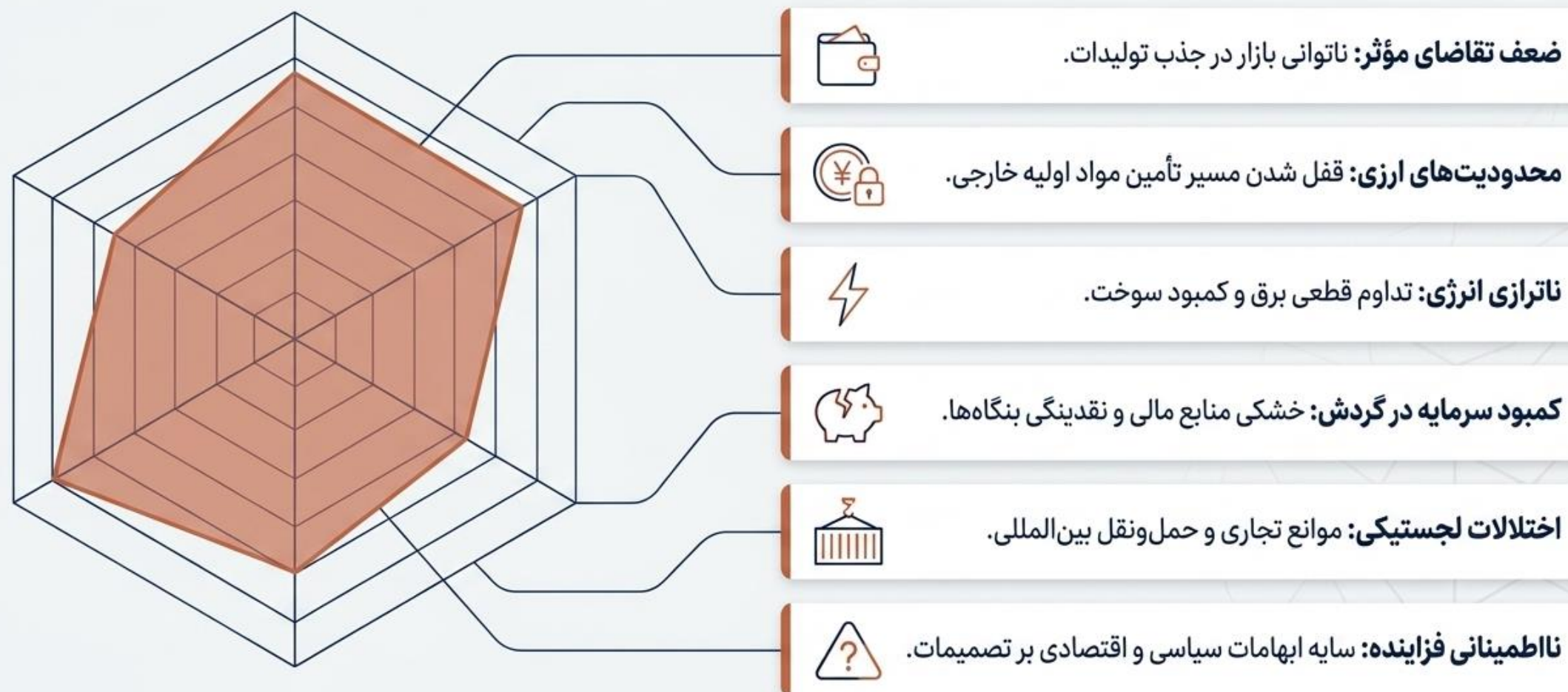

افزایش موجودی محصول نهایی در انبارها به دلیل دشواری فروش و تحویل.

رادار ریسک: خطرات در کمین روند شکننده بهبود

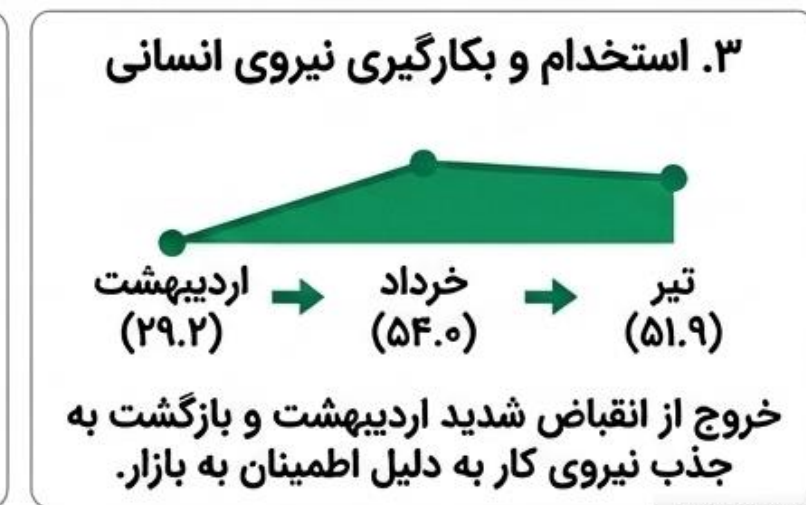
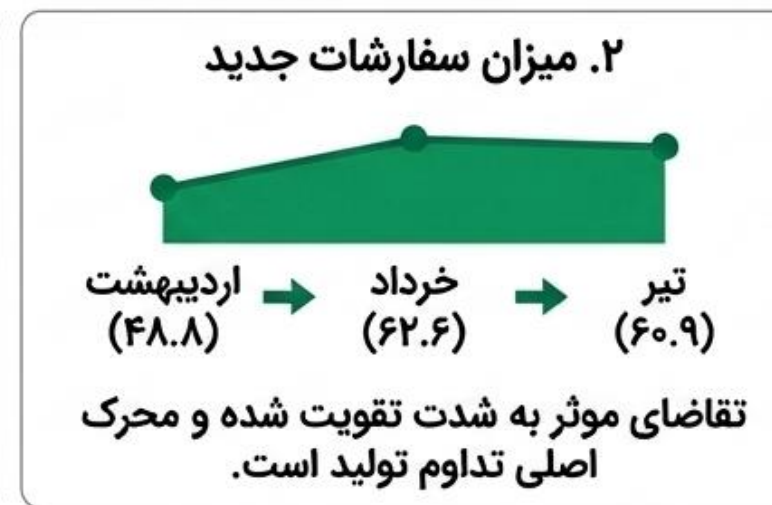
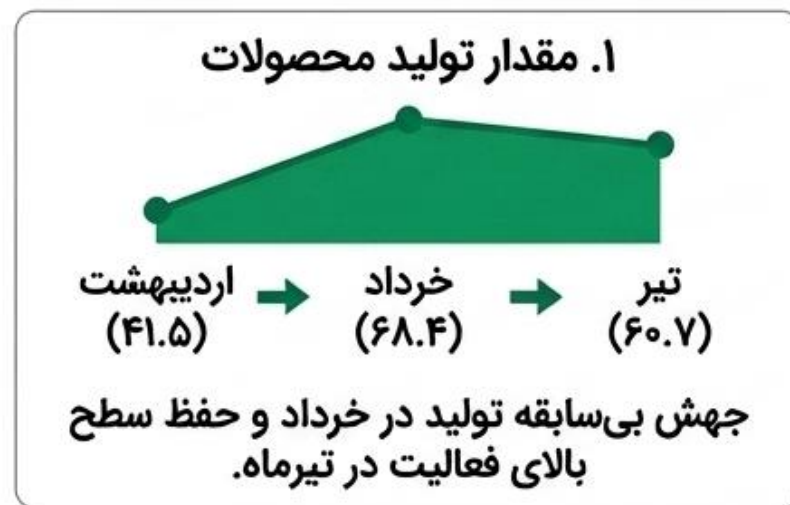
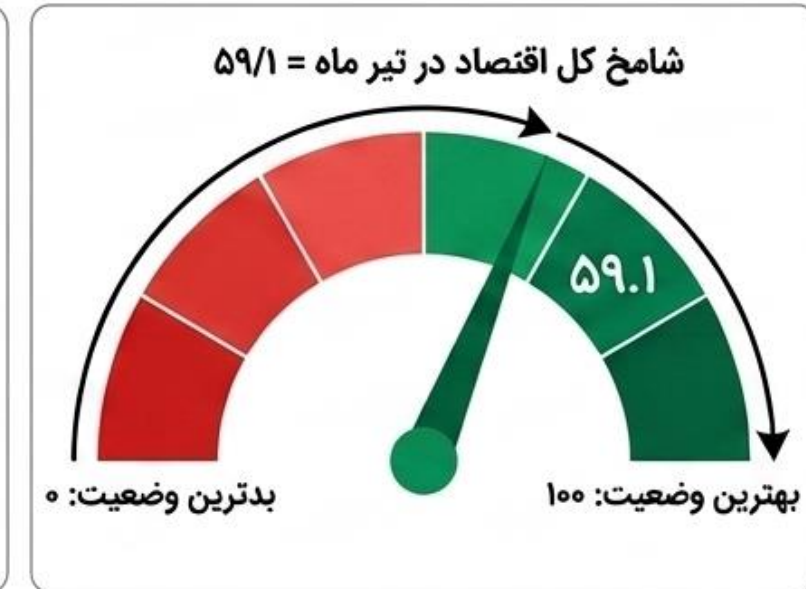
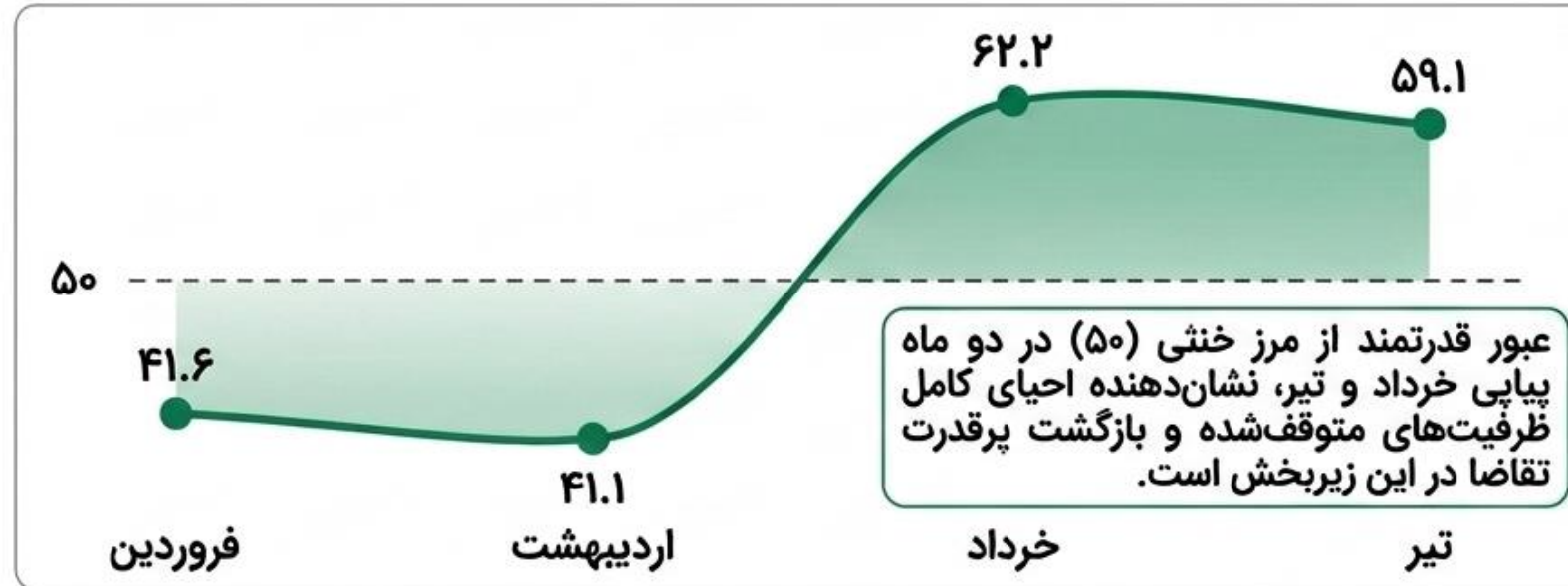
مهم‌ترین ریسک‌های پیش‌روی اقتصاد در ماه‌های آینده از دید فعالان اقتصادی:

موتور محرک صنعت: «وسایل نقلیه» در قله رونق (روند ۴ ماهه: فروردین تا تیر ۱۴۰۵)

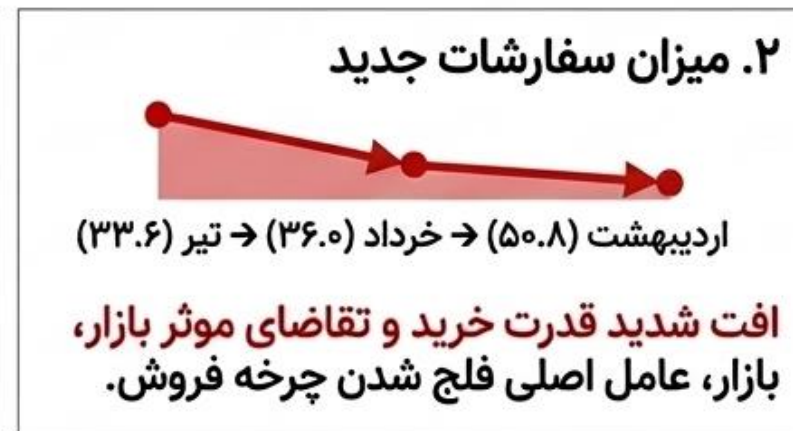
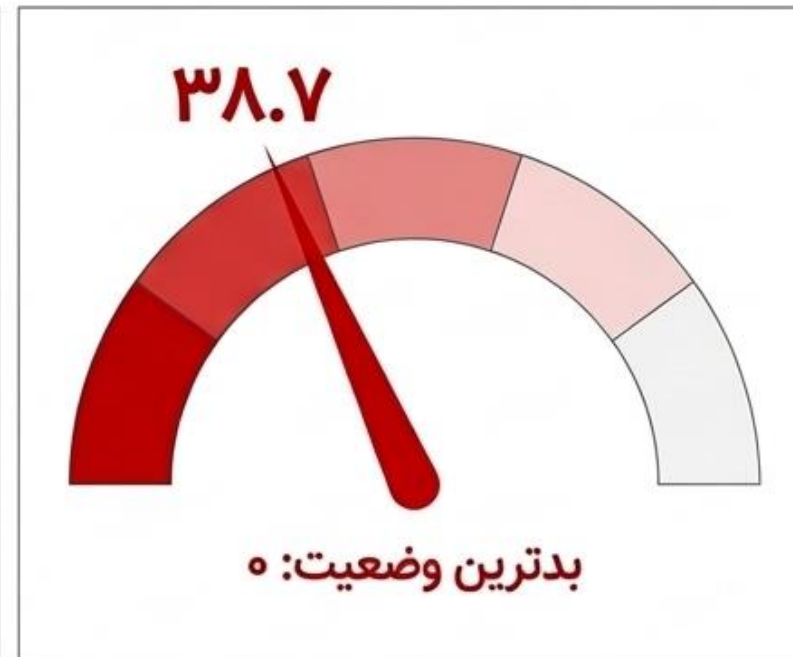
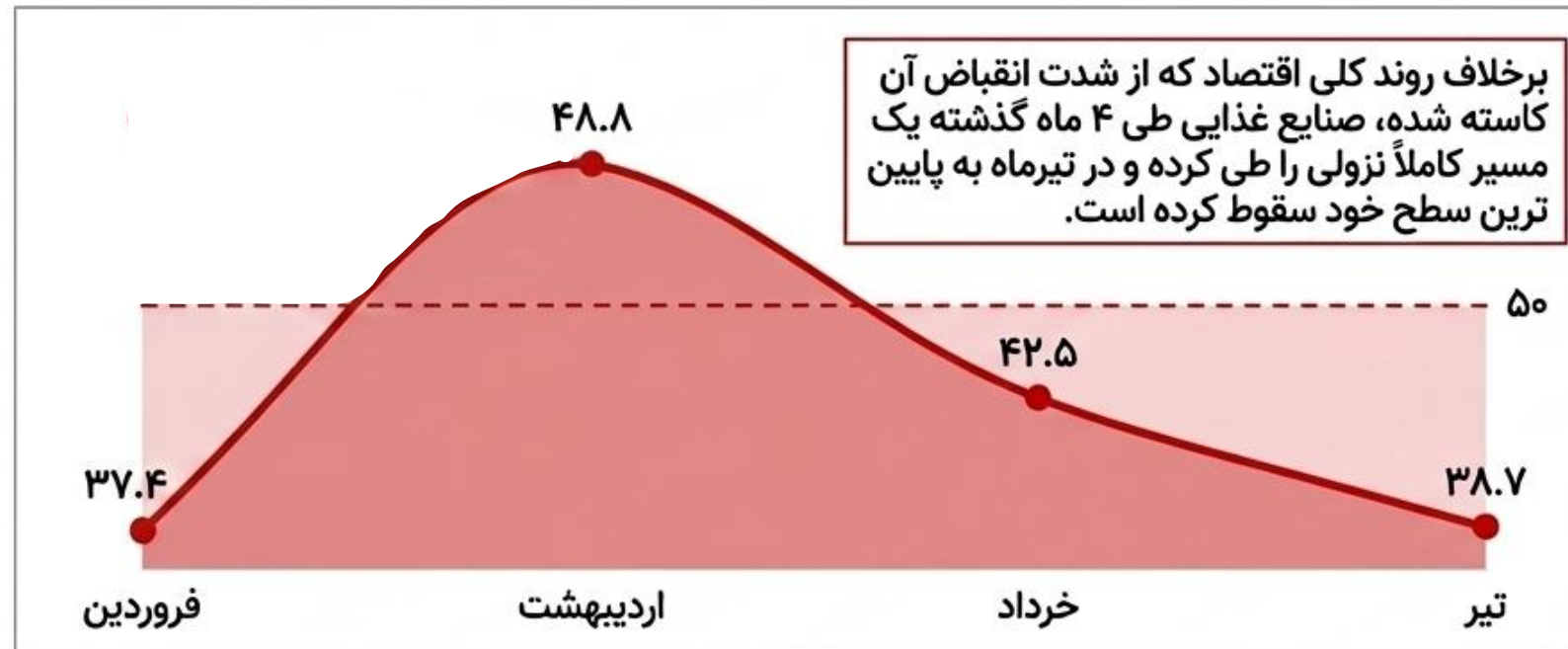
پرو رونق‌ترین زیربخش صنعت؛ ثبت رکوردهای پیایی انبساطی به رغم فشارهای اقتصاد کلان

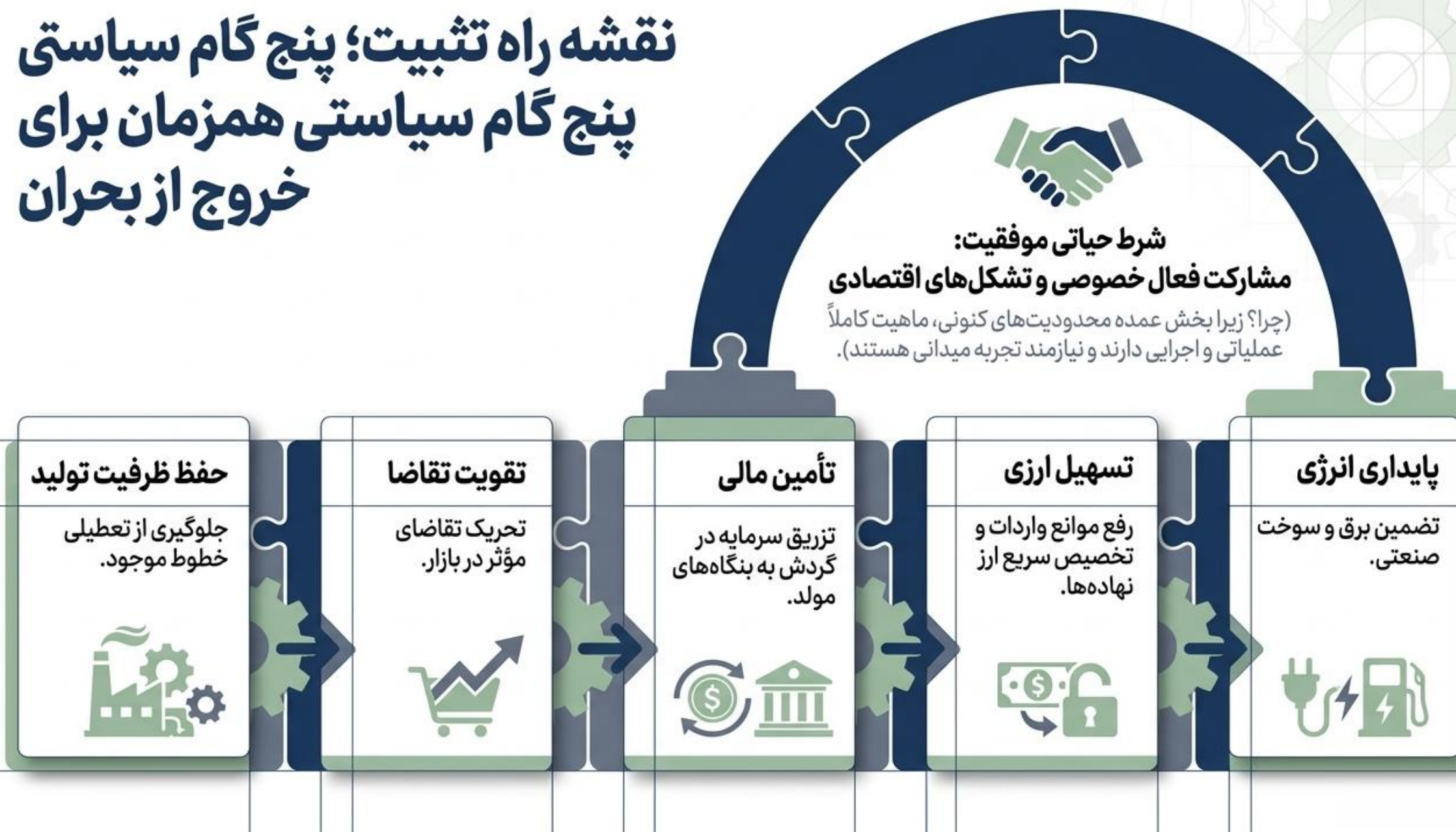
در مدار رکود: سقوط آزاد «صنایع غذایی» (روند ۴ ماهه: فروردین تا تیر ۱۴۰۵)

انقباضی‌ترین زیربخش صنعت؛ افت مستمر و نگران‌کننده تولید و تقاضا در اثر بحران نقدینگی و مواد اولیه

نقشه راه تثبیت؛ پنج گام سیاستی پنج گام سیاستی همزمان برای خروج از بحران

دوراهی پیش روی اقتصاد؛ بهبود موقت یا رشد پایدار؟

حالت مطلوب: اقدام سیاستی و رفع موانع

- حمایت سیاستی + رفع گلوگاه‌های عرضه.
- نتیجه: افزایش نسبی سفارشات فعلی به یک روند پایدار تبدیل شده و موتور تولید، اشتغال و سرمایه‌گذاری را روشن می‌کند.

حالت هشدار: تداوم وضع موجود

- پابرجا ماندن محدودیت‌ها + بروز شوک جدید (ارزی، انرژی یا ژئوپلیتیک).
- نتیجه: معکوس شدن سریع روند شکننده بهبود، و تشدید مضاعف فشار بر تولید و ریزش اشتغال.

«اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی»

با تشکر از توجه شما

مرکز پژوهش و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی اصفهان

تاریخ گزارش: تیر ۱۴۰۳ | منبع: اتاق بازرگانی ایران